

**Ghidul privind utilizarea mecanismului IMPLEMENTARE în COMUN
(JI) pe baza Modulului II (Articolul 6 al Protocolului de la Kyoto)**

GLOSAR

1. Gaze cu efect de seră (GHG) – cele șase gaze cu efect de seră reglementate de Protocolul de la Kyoto și prevăzute în Anexa A a acestuia, sunt:

- dioxid de carbon – CO₂ (1)
- metan – CH₄ (21)
- protoxid de azot – N₂O (310)
- hidrofluorcarburi – HFC-uri (140-11.700)
- perfluorcarburi – PFC-uri (6.500-9.200)
- hexafluorură de sulf – SF₆ (23.900)

Notă: potențialele de încălzire globală (GWP) ale acestor gaze sunt prezentate în paranteză în conformitate cu Decizia 2/CP.3. Potențialul de încălzire globală reprezintă un index al efectului asupra încălzirii globale a fiecărui GHG remanent în atmosferă și puterea acestuia în absorbția radiațiilor infraroșii emise de Pământ.

2. Dioxid de carbon echivalent (CO₂ eq.) – unitatea de măsură universală utilizată pentru a indica potențialul global de încălzire a celor 6 GHG. Dioxidul de carbon este gazul de referință cu ajutorul căruia sunt calculate și raportate celelalte GHG.

3. Perioada de angajament – perioada prevăzută de Protocolul de la Kyoto în timpul căreia emisiile de GHG ale Părților incluse în Anexa B, (ca medie în această perioadă) trebuie să se încadreze în limita cantitativă prevăzută. Prima perioadă de angajament acoperă intervalul 2008 - 2012.

4. Implementare în Comun (JI – Joint Implementation) – mecanism prevăzut de art. 6 al Protocolului de la Kyoto, prin care o țară inclusă în Anexa I a UNFCCC obține unități de reducere a emisiilor (ERU) prin sprijinirea finanțării unui proiect care generează reduceri de emisii de GHG în altă țară industrializată de pe Anexa I a UNFCCC (inclusiv țări cu economie în tranziție).

5. Participant la proiect – o Parte implicată sau o entitate legală autorizată de către o Parte pentru a participa la un proiect JI. Cel puțin unul dintre participanți trebuie să fie dintr-o țară (Parte) aflată pe Anexa I a UNFCCC, diferită de țara (Parte) gazdă a proiectului, care trebuie să fie, de asemenea, pe Anexa I a UNFCCC.

6. Părți aflate pe Anexa B a Protocolului de la Kyoto (aproape identică cu Anexa I a UNFCCC) – țările cuprinse în această anexă au acceptat reduceri de emisii în perioada 2008-2012. Aceasta include țările dezvoltate (membrii OECD, UE) și țările cu economie în tranziție.

7. Cantitatea atribuită (AA - Assigned Amount) – cantitatea de emisii de GHG pe care o țară inclusă în Anexa B a Protocolului de la Kyoto (România) o poate genera în prima perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto (2008-2012).

8. Unitate a cantității atribuite (AAU - Assigned Amount Unit) – o parte din cantitatea atribuită și este egală cu o tonă metrică de CO₂ echivalent, calculată pe baza potențialului de încălzire globală a fiecărui GHG reglementat de Protocolul de la Kyoto.

9. Unitate de reducere a emisiilor (ERU - Emission Reduction Unit) – unitatea de măsură pentru reducerile de emisii de GHG rezultate în urma dezvoltării unui proiect JI și este egală cu o tonă metrică de CO₂ echivalent, calculată pe baza potențialului de încălzire globală a fiecărui GHG reglementat de Protocolul de la Kyoto.

10. Data de începere a unui proiect – data la care începe implementarea, construcția sau acțiunea reală a proiectului. Proiectele începute după anul 2000 pot fi eligibile ca proiecte JI dacă respectă cerințele prevăzute în deciziile privind aplicarea mecanismului JI.

11. Perioada de creditare – perioada pentru care reducerile de emisii antropice de la surse sau intensificarea absorbțiilor prin sechestrarea CO₂ pot fi determinate de către o AIE. ERU-urile pot fi eliberate doar pentru o perioadă de creditare ce începe din anul 2008. Participanții la proiect trebuie să aleagă data de începere a perioadei de creditare care să fie înainte sau după data generării primelor reduceri de emisii de către proiectul JI. Perioada de creditare nu poate fi extinsă mai mult decât durata de viață operațională a proiectului. În general perioada de creditare a proiectelor JI este reprezentată de prima perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto.

12. Document inițial de prezentare a proiectului (PIN - Project Idea Note) – documentație sumară ce însoțește o propunere de proiect JI, care prevede prezentarea participanților, descrierea tehnică sumară a proiectului, planificarea activității, confirmarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, situația de referință și aditionalitatea, estimarea reducerilor de emisii, aspecte financiare, prezentarea efectelor sociale și de mediu ale proiectului.

13. Document de descriere a proiectului JI (PDD - Project Design Document) – documentație specifică, care constituie suportul de analiză pentru aprobarea unui proiect JI. PDD-ul cuprinde informații detaliate privind implementarea proiectului, justificarea alegerii situației de referință, perioada de desfășurare și de creditare a proiectului, planul de monitorizare, estimarea reducerilor de emisii de GHG, descrierea evaluării impactului asupra mediului (potrivit legislației interne a țării gazdă a proiectului) și comentariile factorilor implicați.

Pe baza acestui document transmis de către participanți, AIE va determina îndeplinirea de către proiect a următoarelor condiții: aprobarea Părților implicate, posibilitatea realizării reducerilor adiționale de emisii de GHG și existența unui scenariu de referință conservator și a unui plan de monitorizare corespunzător.

14. Plan de monitorizare – este inclus în PDD și reprezintă structura și modul de monitorizare a ERU-rilor pe toată perioada de creditare a proiectului, monitorizare care trebuie să se realizeze cu metodologii recunoscute, bazându-se pe factori de emisie specifici.

15. Situația de referință – scenariul conservator care reprezintă în mod rezonabil emisiile antropice de GHG de la surse sau absorbțiile prin sechestrare a CO₂ care ar apărea în absența proiectului JI. Situația de referință trebuie să acopere emisiile de la toate gazele, sectoarele și sursele cuprinse în anexa A a Protocolului de la Kyoto, din cadrul granițelor proiectului. Participanții la proiect trebuie să justifice alegerea celei mai conservatoare situații de referință.

Situația de referință trebuie să fie stabilită conform Anexei B a Deciziei 9/CMP.1 privind liniile directe pentru aplicarea mecanismului JI și ținând cont de deciziile ulterioare ale JISC. Având în vedere aceeași decizie, JISC este responsabil pentru revizuirea și modificarea criteriilor privind situația de referință prezentate în Anexa B, luând în considerare și activitatea Organismului Executiv al CDM.

Notă: Diferența dintre situația de referință aleasă și potențialele emisii de GHG ce vor apărea în urma realizării proiectului JI reprezintă cu aproximație reducerile de emisii (ERU-uri) ce vor fi obținute prin proiectul respectiv în perioada 2008-2012.

16. Adiționalitate – este condiția principală care trebuie îndeplinită pentru ca un proiect să fie considerat JI și se referă la demonstrarea faptului că reducerea emisiilor de GHG generate de către un proiect JI este suplimentară față de ceea ce s-ar fi obținut în lipsa realizării acestuia. Criteriul adiționalității este îndeplinit acolo unde există o diferență pozitivă între emisiile care se regăsesc în scenariul de bază și emisiile care sunt generate în propunerea de proiect. Tipuri de adiționalitate (emisii, legală, financiară, tehnologică, investițională).

17. Monitorizare – colectarea și arhivarea tuturor datelor relevante necesare estimării sau măsurării emisiilor de GHG, care apar în cadrul granițelor proiectelor în timpul perioadei de creditare, precum și identificarea tuturor surselor potențiale și colectarea și arhivarea datelor privind emisiile semnificative de GHG din afara granițelor proiectului care pot fi atribuite proiectului în perioada de creditare.

18. Determinare (validarea) PDD – evaluarea PDD-ului unui proiect JI, dezvoltat pe baza Modulii II, de către o entitate independentă acreditată (AIE), privind respectarea cerințelor relevante prevăzute de liniile directoare pentru aplicarea mecanismului JI.

Evaluarea ulterioară a cantității de reduceri de emisii de GHG generate prin proiecte JI și CDM ținând seama de cerințele asociate mecanismelor JI și CDM.

19. Determinarea (verificarea) ERU-urilor – evaluarea și verificarea de către o entitate independentă acreditată (AIE), a rapoartelor de monitorizare anuale privind ERU-urile obținute în cadrul proiectului, prezentate de participanții la proiect, conform cerințelor relevante prevăzute de liniile directoare pentru aplicarea mecanismului JI.

20. Entitate independentă acreditată (AIE) – o companie acreditată de către JISC în conformitate cu standardele și procedurile prevăzute în Anexa A a Deciziei 9/CMP.1 privind liniile directoare pentru aplicarea mecanismului JI. AIE este responsabilă pentru determinarea PDD-ului și determinarea ERU-urilor în ceea ce privește respectarea cerințelor relevante ale articolului 6 al Protocolului de la Kyoto și a liniilor directoare pentru aplicarea mecanismului JI. Până la momentul când Comitetul de

Acreditare al JISC va acredita AIE, entitățile operaționale desemnate (DOE) acreditate de către Comitetul de Acreditare al Organismului Executiv al CDM pot fi utilizate provizoriu pentru determinări. Aceste DOE care aplică pentru acreditare, se pot comporta provizoriu ca și AIE până când se ia o decizie finală privind acreditarea, iar determinările realizate de către acestea sunt valide numai după ce a fost obținut statutul final de AIE.

21. Granițele proiectului (project boundary) – includ toate reducerile de emisii antropice de GHG de la surse și/sau intensificarea absorbțiilor prin sechestrarea CO₂ aflate sub controlul participanților la proiect care pot fi atribuite în mod semnificativ și rezonabil proiectului JI respectiv.

22. Externalități (leakage) – schimbări nete ale emisiilor antropice de GHG de la surse și/sau intensificarea absorbțiilor prin sechestrarea CO₂, care apar în afara granițelor proiectului și care sunt măsurabile și pot fi atribuite proiectului. Externalitățile sunt efectele pozitive sau negative, involuntare, ce pot apărea prin implementarea proiectului.

23. Înțelegere/contract de achiziționare a reducerilor de emisii (ERPA - Emission Reduction Purchase Agreement) – documentul încheiat între participanții la proiect, respectiv entitatea desemnată de către țara investitoare cu implementarea proiectului și beneficiarul proiectului din țara gazdă, pentru achiziționarea ERU-urilor provenite de la un proiect JI.

24. Factorii implicați – publicul, inclusiv indivizii, grupuri sau comunități afectate, sau posibil a fi afectate, de către proiect.

25. Comitet de Supervizare a Proiectelor JI (JISC) – organismul internațional independent înființat la începutul anului 2006 și sprijinit de Secretariatul Convenției, care asigură supervizarea și înregistrarea proiectelor JI dezvoltate pe baza Modulului II.

I. INTRODUCERE

Romania a semnat Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC), în anul 1992, cu prilejul Summit-ului Pământului de la Rio de Janeiro, și a ratificat-o prin Legea nr. 24/1994, fiind înscrisă pe Anexa I a Convenției, cu statut de țară cu economie în tranziție. Prin adoptarea Convenției, România și-a asumat o serie de obligații manifestându-și în mod clar preocuparea față de schimbările climatice la nivel global și voința politică de a îndeplini angajamentele ce derivă din aceasta.

În anul 1997, la cea de-a treia Conferință a Părților la Convenție, a fost aprobat Protocolul de la Kyoto, în vederea stabilirii unor măsuri, ținte și perioade clare de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GHG). România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999 fiind apoi prima Parte aflată pe Anexa I a UNFCCC care l-a ratificat prin Legea nr. 3/2001. Valoarea angajamentului de reducere a emisiilor de GHG adoptat de România este de 8% în perioada 2008-2012 față de anul de bază 1989. Protocolul de la Kyoto a intrat în vigoare la nivel internațional la 16 februarie 2005. Protocolul de la Kyoto permite Părților, care l-au ratificat, să-și îndeplinească angajamentele de reducere a emisiilor de GHG combinând politicile și măsurile interne cu trei mecanisme flexibile, și anume:

- Implementare în comun - Joint Implementation (JI) - Art. 6
- Mecanism de dezvoltare curată - Clean Development Mechanism (CDM) - Art. 12
- Comercializarea internațională a emisiilor - International Emissions Trading - Art. 17

Primele două mecanisme au la bază proiecte reale de investiții prin care Părțile pot reduce costurile de realizare a angajamentelor de reducere a emisiilor proprii de GHG profitând de oportunitățile de realizare a acestor proiecte JI și CDM în alte țări, proiecte ce vor avea ca efect reducerea emisiilor de GHG sau intensificarea absorbției și sechestrării CO₂ din atmosferă cu costuri mai mici comparativ cu realizarea unor reduceri similare în țările respective. Astfel beneficiarii proiectelor de investiții, care au ca efect reducerea emisiilor de GHG, au posibilitatea de a acoperi o parte a schemei financiare din transferul unităților de reducere a emisiilor (ERU) către o țară dezvoltată care participă la dezvoltarea proiectului

Comercializarea internațională a emisiilor dă posibilitatea țărilor incluse pe Anexa B a Protocolului de la Kyoto (similare cu Anexa I a Convenției)

sa comercializeze între ele unități ale cantității atribuite (AAU-uri). Astfel o țară care a realizat o reducere a emisiilor de GHG față de angajamentul prevăzut în Anexa B a Protocolului de la Kyoto are posibilitatea să vândă surplusul realizat unei alte țări care nu și-a îndeplinit acest angajament.

Mecanismul „Implementare în comun” a fost folosit de către România, în calitate de țară gazdă, încă din anul 2000, iar mecanismul „Comercializarea Internațională a Emisiilor” (IET), urmează să fie implementat din acest an conform Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice, adoptată în iulie 2005 prin HG nr. 645/2005. Cel de-al treilea mecanism nu prezintă interes pentru România la acest moment, având în vedere că acesta se referă la posibilitatea ca o țară aflat pe Anexa I a Convenției să investească în proiecte de reducere a emisiilor de GHG în țări în curs de dezvoltare și să primească reducerile de emisii astfel obținute.

Prin dezvoltarea de proiecte de tip „Implementare în comun” în România, de către țări dezvoltate, acestea își realizează angajamentele prevăzute de Protocolul de la Kyoto cu costuri mai mici (decât dacă ar fi redus aceeași cantitate de emisii în propria țară), iar România implementează proiecte cu beneficii asupra mediului, care au ca efect re tehnologizarea instalațiilor și reducerea emisiilor de GHG din diferite sectoare, cum ar fi: energie, industrie, agricultură, transporturi, deșeuri, etc. sprijinind astfel dezvoltarea economică și socială într-o manieră durabilă. Aceste mecanisme fac parte din politicile “win-win”, unde ambele părți beneficiază de pe urma implementării acestora. Parțile trebuie, totuși, să țină seama de principiul complementarității utilizării acestor mecanisme față de politicile și măsurile interne de reducere sau limitare a emisiilor de gaze cu efect de seră

Deși mecanismele prevăzute de Protocolul de la Kyoto sunt voluntare, România s-a implicat cu succes în realizarea proiectelor de reducere a emisiilor de GHG și implicit de îmbunătățire a eficienței energetice și a calității mediului.

II. IMPLEMENTARE ÎN COMUN (JI)

Art. 6 al Protocolului de la Kyoto prevede că „pentru a-și îndeplini obligațiile ce îi revin din art. 3 orice Parte inclusă în Anexa I a Convenției poate transfera către sau achiziționa de la orice altă Parte unități de reducere a emisiilor (ERU-uri) rezultate din proiecte ce au ca scop reducerea emisiilor antropice de la surse sau intensificarea absorbțiilor de gaze cu efect de seră în orice sector al economiei, asigurându-se ca:

- a) orice astfel de proiect are aprobarea tuturor Părților implicate;
- b) orice astfel de proiect are ca scop o reducere a emisiilor de la surse sau creșterea absorbțiilor, suplimentar față de ceea ce ar fi rezultat fără implementarea proiectului;
- c) nu se poate achiziționa nici o ERU, în cazul nerespectării obligațiilor prevăzute la art. 5 și 7;
- d) achiziționarea de ERU-uri va fi suplimentară implementării politicilor și măsurilor interne de reducere a emisiilor de GHG, în scopul îndeplinirii angajamentelor prevăzute de art. 3.”

Proiectele JI se dezvoltă pe baza unor proceduri clare conform celor două moduri (Modul I și Modul II). Având în vedere că, în prezent, cea mai mare parte a țărilor nu îndeplinește criteriile pentru utilizarea Modulului I, cel mai probabil țările vor dezvolta, în continuare, proiecte JI pe baza Modulului II.

Cele două moduri de prezentare și aprobare a proiectelor JI se caracterizează astfel:

Modul I permite țării gazdă să utilizeze proceduri naționale de aprobare a proiectelor și de monitorizare și verificare a reducerilor de emisii de GHG. Modul I permite țărilor gazdă a proiectelor JI să introducă proceduri naționale simplificate comparativ cu Modul II care trebuie să respecte procedurile stabilite de către JISC. Condițiile pentru utilizarea Modulului I pentru ambele țări participante (identice cu cele pentru utilizarea mecanismului IET) sunt:

- să fie Parte la Protocolul de la Kyoto;
- să aibă cantitatea atribuită calculată;
- să aibă un sistem național pentru estimarea emisiilor de GHG, în funcțiune;
- să aibă un registru național pentru urmărirea operațiunilor cu unități ale cantității atribuite, în funcțiune;
- să transmită cel mai recent inventar național al emisiilor de GHG;
- să furnizeze informațiile adiționale solicitate.

MMGA urmează să realizeze o procedură națională pentru aprobarea proiectelor și pentru monitorizarea și verificarea reducerilor de emisii de GHG pe baza Modulului I.

Modul II se aplică dacă țara gazdă îndeplinește doar trei dintre condițiile de mai sus și anume să fie Parte la Protocolul de la Kyoto, să aibă cantitatea atribuită calculată și să aibă un registru național în funcțiune. În cadrul Modulului II, supravegherea internațională într-un cadru de reguli și proceduri bine stabilite are un rol hotărâtor în validarea documentației și verificarea reducerilor de emisii provenite de la un proiect JI. Regulile și procedurile pentru Modul II sunt realizate în cadrul JISC.

Acest ghid se referă exclusiv la dezvoltarea proiectelor JI pe baza Modulului II și are la bază cerințele internaționale prevăzute de deciziile relevante ale Conferințelor Partilor la Protocolul de la Kyoto și documentele, deciziile și recomandările JISC care pot fi consultate pe pagina de internet <http://ji.unfccc.int/>.

Transferurile unităților de reducere a emisiilor se vor efectua începând din anul 2009 (pentru reducerile de emisii generate în anul 2008), pe baza rapoartelor de verificare a reducerilor de emisii monitorizate. Având în vedere că angajamentele de transfer a unităților de reducere a emisiilor (ERU-uri) rezultate din proiectele JI aparțin Partilor și conform legislației naționale în vigoare, România trebuie să asigure cadrul legal, prin semnarea unor Memorandumuri de Înțelegere sau Acorduri între Guverne sau între Ministerele de resort.

România a semnat 8 astfel de Memorandumuri de Înțelegere cu diferite țări (Elveția, Olanda, Norvegia, Danemarca, Austria, Suedia, Franța) și cu Fondul Prototip al Carbonului înființat de Banca Mondială, urmând ca pe viitor să existe acorduri de acest fel cu alte țări dezvoltate incluse pe Anexa I. Lista actualizată cu acordurile semnate împreună cu alte informații importante din acest domeniu se găsește pe site-ul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor (http://www.mmediu.ro/dep_mediu/schimbari_climatice/schimbari_climatice.htm.)

Până în prezent, 12 proiecte JI se află în diferite stadii de realizare. Marea majoritate a proiectelor aprobate se situează în zona autorităților locale, și anume: sisteme de încălzire centralizată (inclusiv prin utilizarea surselor regenerabile de energie - rumegus, energie geotermală), închideri de depozite de deșeuri. Aceste investiții au un impact pozitiv nu numai prin reducerea emisiilor de GHG, dar și asupra mediului în general sau din punct de vedere social (asigurarea unor condiții de confort, la prețuri mai rezonabile).

Prin proiectele JI se oferă posibilitatea de a se completa schema financiara a unui proiect, care are ca efect reducerea emisiilor de GHG. Rezultatele proiectului, materializate în ERU-uri, vor face obiectul transferului de la România către țara investitoare, conform perioadei de creditare, dar nu mai devreme de 2009. Reducerile de emisii generate în prima perioadă de angajament, monitorizate și verificate de către o entitate independentă acreditată de JISC urmează a fi transferate, de către România, cu ajutorul registrului național, în urma solicitării MMGA. Formatul, modul de securizare a informațiilor cuprinse în notificarea de transfer și modul de înregistrare în registrul național sunt stabilite prin Deciziile Conferințelor Părților la UNFCCC și la Protocolul de la Kyoto.

Pentru România, proiectele JI se pot referi la re tehnologizarea, și eficientizarea instalațiilor depășite din punct de vedere fizic și moral și implementarea unor tehnologii noi, în domenii (tipul proiectului) precum:

- creșterea eficienței energetice;
- reabilitarea și/sau eficientizarea unor sistemele de încălzire centralizată;
- construcția instalațiilor de cogenerare, sau transformarea unor centrale termice în centrale de cogenerare;
- schimbarea combustibililor în instalațiile de producere a energiei cu combustibili "curați", sau trecerea la utilizarea combustibililor cu conținut scăzut de carbon;
- reabilitarea și/sau eficientizarea unor grupuri de la termocentrale;
- finalizarea sau reabilitarea unor hidroagregate sau hidrocentrale;
- promovarea surselor de energie regenerabilă (hidro, geotermală, eoliană, solară, biomasă);
- evitarea sau recuperarea – în scopul utilizării energiei a – gazelor de haldă provenite de la depozitarea deșeurilor urbane;
- reabilitarea termică a clădirilor;
- re tehnologizarea unor instalații industriale;
- reducerea emisiilor de GHG provenite din transporturi;
- reducerea emisiilor de GHG provenite din agricultură;
- împădurirea unor suprafețe de teren.

III. PROCEDURA PRIVIND PROMOVAREA UNUI PROIECT JI

III.1 Cadrul instituțional

Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) reprezintă instituția responsabilă pentru implementarea prevederilor UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto în România, având calitatea de punct focal național la Secretariatul Convenției, în conformitate cu prevederile HG nr. 408/2004 cu completările și modificările ulterioare. MMGA este instituția responsabilă pentru aprobarea proiectelor JI.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului reprezintă instituția centrală care asigură suportul tehnic al MMGA pentru implementarea unor prevederi ale UNFCCC și ale Protocolului de la Kyoto, în conformitate cu prevederile HG nr. 459/2005. ANPM analizează documentația tehnică ce însoțește propunerile de proiecte JI prezentând rezultatele evaluării MMGA.

MMGA este sprijinit de către Comisia Națională pentru Schimbări Climatice (CNSC) în vederea luării deciziilor din domeniul schimbărilor climatice și pentru aprobarea proiectelor JI în baza Modulului II.

CNSC a fost reorganizată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2006 și funcționează ca principal organism consultativ al MMGA pentru deciziile referitoare la politica privind schimbările climatice. CNSC este un organism interministerial, fără personalitate juridică constituit din reprezentanți ai tuturor ministerelor implicate în implementarea politicilor naționale în domeniul schimbărilor climatice.

Decizia finală privind acordarea scrisorii de susținere sau a scrisorii de aprobare aparține MMGA, ținând seama de propunerile CNSC.

Determinarea (validarea) documentului de descriere a proiectului JI (PDD) și determinarea (verificarea) reducerilor de emisii de GHG monitorizate se realizează de către entități independente acreditate (AIE) de către JISC. Până la momentul când JISC va acredita astfel de entități, se pot utiliza entitățile operaționale desemnate (DOE), acreditate de Organismul Executiv al Mecanismului de Dezvoltare Curată (CDM EB), cu condiția că acestea să solicite ulterior acreditarea de către JISC. O lista actualizată permanent cu DOE acreditate de către CDM EB poate fi consultată la adresa de internet: <http://cdm.unfccc.int/DOE/list>. Lista cu AIE acreditate de către JISC va putea fi consultată, în cel mai scurt timp, la adresa de internet: <http://ji.unfccc.int/AIEs/List.html>.

III.2 Criterii de eligibilitate pentru aprobarea proiectelor JI

Acceptarea proiectului

Pentru a fi acceptat un proiect trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- să sprijine dezvoltarea durabilă a României și să fie în concordanță cu obiectivele prevăzute de strategiile naționale în domeniul mediului;
- să fie prezentat conform procedurii și să respecte criteriile de eligibilitate;
- să respecte prevederile UNFCCC, ale Protocolului de la Kyoto și ale tuturor regulilor, deciziilor, liniilor directoare și procedurilor privind proiectele JI, adoptate subsecvent;
- să prezinte beneficii de mediu, sociale și economice.

Nu sunt acceptate:

- proiectele care au ca obiectiv construcția/retehnologizarea centralelor sau echipamentelor nucleare;
- proiectele a căror finanțare pentru reducerea emisiilor de GHG provine din surse precum granturi, ODA, GEF, programe finanțate din fonduri europene. Proiectele pot primi astfel de fonduri dacă acestea nu se folosesc direct la realizarea proiectului, ci la realizarea studiilor de fezabilitate, a documentelor ce însoțesc proiectul sau la întărirea capacității instituționale pentru implementarea proiectului.

Adiționalitatea proiectului

Un proiect îndeplinește criteriul adiționalității, dacă se pot dovedi simultan următoarele condiții:

- **de mediu** – reducerea emisiilor de GHG nu ar fi existat dacă proiectul nu ar fi fost implementat;
- **tehnologic** – necesitatea utilizării unor tehnologii avansate (cea mai bună tehnologie disponibilă, așa cum este definită de legislația Uniunii Europene), asigurarea transferului de know-how și utilizarea forței de muncă locale;
- **legislativ** – nu sunt luate în considerare proiectele care au ca obiectiv conformarea cu reglementări în vigoare, în România;
- **financiar** – implementarea proiectului este condiționată de fondurile obținute prin transferul unităților de reducere a emisiilor generate de proiect;
- **planificare** – nu sunt luate în considerare proiectele prevăzute într-un program sau schemă de dezvoltare. Adiționalitatea poate fi totuși demonstrată dacă reducerile de emisii depășesc obligațiile asumate prin program.

Demonstrarea capacității de implementare a proiectului

Participanții la proiect trebuie să facă dovada:

- asigurării surselor de finanțare necesare realizării acestuia;
- existenței capacităților privind managementul implementării proiectului pe întreaga durată de viață a acestuia. Angajamentul, pe termen lung al participanților, trebuie să se reflecte prin documente interne care să descrie politicile ce sprijină managementul proiectului. (O imposibilitate de a demonstra capacitatea privind managementul implementării proiectului nu va fi motiv de descalificare, dar este important de analizat abilitatea, pe termen lung, a companiilor de a obține beneficiile de mediu prognozate și de a rezolva problemele apărute pe parcursul implementării);
- disponibilității unei infrastructurii suficiente și corespunzătoare, care să sprijine realizarea proiectului, pentru asigurarea implementării în siguranță a proiectului, pe întreaga sa durată de viață;
- existenței condițiilor necesare monitorizării reducerilor de emisii (colectarea, stocarea, prelucrarea și arhivarea datelor conform unor metodologii recunoscute; metodologii de verificare a calității datelor, inclusiv instruirea și verificarea personalului responsabil cu monitorizarea);
- asigurării, la cerere, a accesului la informațiile necesare revizuirii proiectului.

Externalitățile proiectului

- Externalitățile privind emisiile de GHG (leakage) pot avea ca rezultat reducerea sau, în cazuri extreme, chiar depășirea beneficiilor generale de limitare a emisiilor de GHG, pe care proiectul le poate genera. Această situație nu va descalifica un proiect decât în situația în care externalitățile potențiale negative ajung să depășească beneficiile posibile ale proiectului;
- Externalitățile, care nu se referă la emisiile de GHG, pot include efecte asupra dezvoltării (sociale, economice, drepturi de proprietate, forța de muncă) sau asupra mediului (disponibilitatea resurselor, emisii de poluanți și pierderea habitatelor și/sau biodiversității). Proiectele nu trebuie să producă externalități negative în exces, deoarece s-ar putea ca acestea să depășească beneficiile generale ale proiectului cu privire la reducerea emisiilor de GHG.

Altele

- un proiect prevăzut într-un contract de privatizare nu poate fi implementat ca proiect JI. De asemenea, un proiect propus de

către un agent economic aflat în procedura de privatizare nu poate face obiectul unui proiect JI, până la clarificarea situației.

III.3 Etapele ce trebuie parcurse pentru aprobarea unui proiect JI

În prima fază, companiile interesate trebuie să analizeze dacă există oportunități de a dezvolta proiecte JI în cadrul organizațiilor respective prin realizarea unei evaluări a portofoliului. Suplimentar, proiectele identificate trebuie să fie eligibile pentru a utiliza mecanismul JI. Există o serie întreagă de criterii de eligibilitate (după cum au fost prezentate) dar cel mai important este ca participanții la proiect să demonstreze că prin realizarea proiectului vor exista reduceri de emisii de GHG în comparație cu cel mai conservator scenariu prezentat în studiul situației de referință și că aceste reduceri sunt suplimentare față de ceea ce s-ar fi obținut în lipsa realizării acestuia.

A. Obținerea Scrisorii de susținere (Letter of endorsement) (conform modelului din anexa 3)

1. Participanții la proiect prezintă la MMGA documentația inițială, pentru a primi Scrisoarea de susținere. Documentația inițială cuprinde:

- Una sau mai multe scrisori de interes din partea participanților la proiect, din care să rezulte cunoașterea implicațiilor proiectului JI, și acceptarea obligațiilor ce le revin pe parcursul aprobării și pe întreaga durată de viață a proiectului;
- Documentul inițial de prezentare a proiectului (PIN) (utilizând modelul din anexa 1)

2. Experții MMGA și ANPM analizează documentația transmisă, timp de maximum 15 zile de la data prezentării acesteia, și dacă nu sunt solicitate alte informații, aceasta este trimisă membrilor CNSC.

3. Membrii CNSC analizează documentația și în cadrul unei ședințe ordinare, organizate în termen de maximum 45 de zile de la data prezentării documentației la MMGA, solicită clarificări de la reprezentanții participanților la proiect, care sunt invitați la ședința respectivă pentru a prezenta proiectul. Astfel, CNSC propune MMGA, după caz, eliberarea Scrisorii de susținere, amânarea luării unei decizii până la momentul când partenerii proiectului clarifică problemele identificate sau respingerea proiectului.

4. MMGA emite Scrisoarea de susținere (decizia și responsabilitatea eliberării Scrisorii de susținere aparține MMGA).

** PIN-ul va fi transmis la MMGA concomitent în limba română și engleză.*

B. Identificarea posibilor parteneri străini ai proiectului

C. Obținerea Scrisorii de aprobare (Letter of Approval) (conform modelului din anexa 4)

1. Participanții la proiect prezintă la MMGA documentația detaliată ce însoțește un proiect JI (Documentul de descriere a proiectului JI – PDD) (utilizând modelul din anexa 2) însoțită de raportul de pre-determinare (validare) elaborat de către o AIE sau DOE. Modificările propuse în urma raportului de determinare și a comentariilor publicului vor fi incluse în documentul final (PDD-ul trebuie pus la dispoziția publicului, timp de 30 de zile, pentru comentarii conform Acordurilor de la Marrakech).

2. Experții MMGA și ANPM analizează documentația transmisă timp de maximum 15 zile de la data prezentării acesteia, și dacă nu sunt solicitate alte informații, aceasta este trimisă membrilor CNSC.

3. Membrii CNSC analizează documentația și în cadrul unei ședințe ordinare, organizate în termen de maximum 45 de zile de la data prezentării documentației la MMGA, solicită clarificări de la reprezentanții participanților la proiect, care sunt invitați la ședința respectivă pentru a prezenta PDD-ul. Astfel, CNSC propune MMGA, după caz, eliberarea Scrisorii de aprobare sau amânarea luării unei decizii până la momentul când partenerii proiectului clarifică problemele identificate.

4. MMGA emite Scrisoarea de aprobare (decizia și responsabilitatea eliberării Scrisorii de aprobare aparține MMGA).

Scrisoarea de aprobare reprezintă garanția oferită de către Guvernul României prin care se certifică faptul că proiectul îndeplinește condițiile prevăzute de procedura pentru promovarea unui proiect JI și prin care România se angajează să transfere țării investitoare cantitatea menționată de ERU-uri generate prin implementarea acestuia.

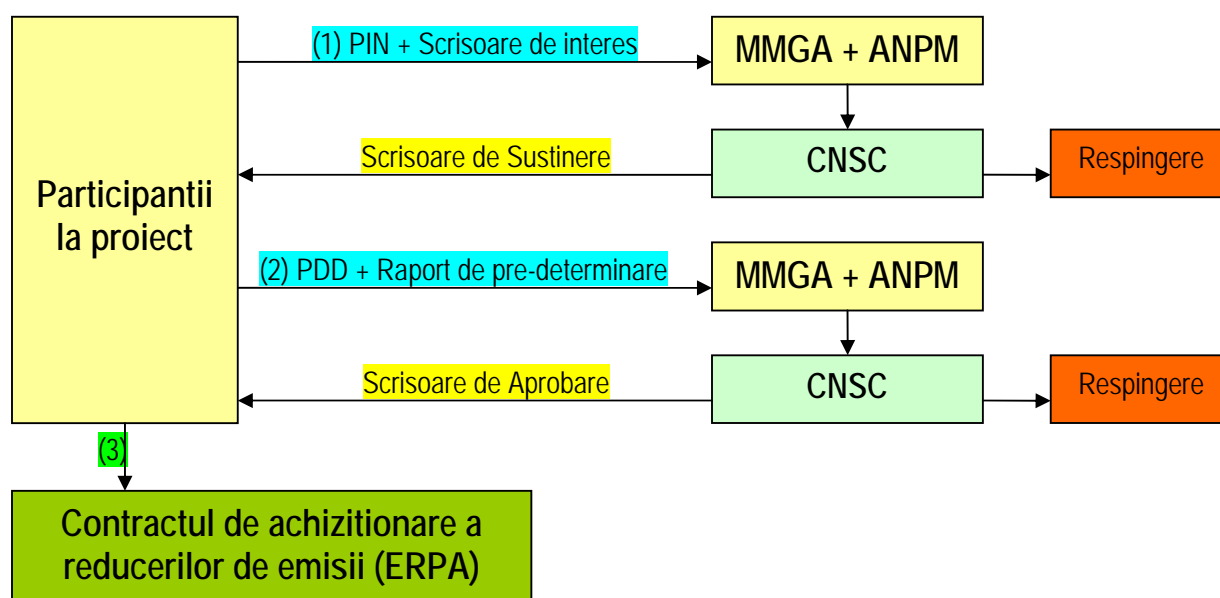
** PDD-ul va fi transmis la MMGA concomitent în limba română și engleză.*

D. Semnarea de către participanții la proiect a Contractului de achiziționare a reducerilor de emisii (Emission Reduction Purchase Agreement). Contractul este rezultat al negocierilor dintre participanți și

prevede cantitatea de ERU-uri, prețul per ERU, termenele de plată și celelalte aspecte legate de implementarea proiectului și de verificarea monitorizării reducerilor de emisii.

E) Pe baza rapoartelor anuale de verificare a reducerilor de emisii obținute, MMGA va realiza, începând cu anul 2009, transferul efectiv al ERU-rilor generate în perioada 2008-2012, cu ajutorul Registrului național al emisiilor de GHG, conform regulilor stabilite prin Deciziile Conferințelor Părților la UNFCCC și la Protocolul de la Kyoto.

III.4 Ciclul proiectului

Următoarele documente sunt prevăzute în anexele Ghidului, după cum urmează:

- Documentul Inițial de Prezentare a Proiectului (PIN) în Anexa 1;
- Documentul de Descriere a Proiectului JI (PDD) în Anexa 2;
- Scrisoarea de Susținere pentru proiectul tip Implementare în comun (JI) în Anexa 3;
- Scrisoarea de Aprobare pentru proiectul tip Implementare în comun (JI) în Anexa 4.